

2014-09-01

เรื่องเล่าชาวจุฬาฯ : สำนักงานวิทยทริชยากร

พิมพ์ร่ำไย เปรณสมิทธิ์

เบญจา รุ่งเรืองศิลป์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

เปรณสมิทธิ์, พิมพ์ร่ำไย and รุ่งเรืองศิลป์, เบญจา (2014) "เรื่องเล่าชาวจุฬาฯ : สำนักงานวิทยทริชยากร," *Jamjuree Journal*: Vol. 16: Iss. 3, Article 9.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.16.3.8

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol16/iss3/9>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เรื่องเล่าขานกันมา :

พิมพ์ร่ำไฟ เปรตสมิทธิ์* นิสิตเก่าคณะอักษรศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๗ - ๒๕๒๐ และ
เบญจา รุ่งเรืองศิลป์ บรรณารักษ์ สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานวิทยทรัพยากร

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
ทรงจุดเทียนเครื่องทองน้อย
ถวายราชสักการะพระบรมรูป
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ณ อาคารมหาธีรราชานุสรณ์
(สำนักงานวิทยทรัพยากร)
เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

เราจะต้องก้าวไปข้างหน้าเสมอ

เราต้องไม่ถอยหลังเป็นอันขาด

แม้แต่หยุดอยู่กับที่ก็ได้

เพราะการหยุดก็เสมอด้วยการถอยหลัง”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ แผ่น
จารึกที่ฐานพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายใน
อาคารมหาธีรราชานุสรณ์

พื้นที่ที่เปิดประตูกระจกใสสะอาดตา เข้าสู่สถานที่ที่เป็นคลังความรู้
สำคัญของมหาวิทยาลัย ที่ประชาคมจุฬาฯ เรียกขานกันสั้นๆ ง่ายๆ และอย่าง
คุ้นเคยว่า หอสมุดกลาง หรือหอกลาง ซึ่งครั้งหนึ่งชื่อของหน่วยงาน คือ สถาบัน
วิทยบริการ แล้วเปลี่ยนเป็น ศูนย์วิทยทรัพยากร ปัจจุบันคือ สำนักงานวิทย
ทรัพยากร (Office of Academic Resources) จะพบกับความแปลกใหม่
ของบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เป็นมากกว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมดาๆ และ
มีเส้นทางการเติบโตที่เป็นประวัติศาสตร์ ควรแก่การบันทึกจดจำเคียงคู่กับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาโดยตลอด

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ในวาระครบรอบ ๖๖ ปี แห่งการ
สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายบุญรอด บิณฑสันต์ นายกสภาจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ได้กราบทูลรายงานสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราช
สุดา สิริโสภาพัณณวดี ในพิธีเปิดอาคารมหาธีรราชานุสรณ์ ความตอนหนึ่งว่า
“สถาบันวิทยบริการแห่งนี้จะให้บริการแก่ผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ทั้งหลาย เพื่อสนับสนุน
ส่งเสริมการบุกเบิกแสวงหา รักษาและถ่ายทอดสรรพวิทยาการอันเป็นประโยชน์
แก่มนุษย์ อาคารหลังนี้จะดำรงอยู่คู่กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสัญลักษณ์
ของอุดมคติแห่งความรู้และคุณธรรมตามปณิธานของมหาวิทยาลัยสืบไป” สถาบัน
วิทยบริการได้รับการจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.
๒๕๒๑ ด้วยเหตุผลหลักที่ว่า “สมควรจัดรวมงานทุกแขนงเข้าด้วยกัน โดยการ
รวมห้องสมุด สื่อการสอน และงานบริการเอกสารวิจัยต่างๆ เพื่อให้กับบริหาร
คณาจารย์และนิสิต สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการเหล่านี้ได้เต็มที่ ภายใต้
การวางแผนดำเนินงานร่วมกันของสถาบันวิทยบริการ โดยรวม ๓ หน่วยงาน
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาไว้ด้วยกัน คือ หอสมุดกลาง ศูนย์เอกสารประเทศไทย
และศูนย์โสตทัศนศึกษากลาง” และพร้อมเปิดให้บริการ ณ อาคารมหาธีรราช
านุสรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นมา

ในปีที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ของการจัดตั้งสถาบันวิทยบริการแห่งนี้ ได้
มีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเรื่องส่วนงานของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๒

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๖ ง วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ หน้า ๗๓ กำหนดให้เรียกชื่อส่วนงานใหม่ว่า ศูนย์วิทยทรัพยากร มีภาระหน้าที่ในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ทรัพยากรความรู้และวิชาการ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสนับสนุนเอื้ออำนวย และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งมีภาระหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ในปีที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๕๖) ของการจัดตั้งสถาบันวิทยบริการแห่งนี้ ได้มีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ว่าด้วยเรื่องส่วนงานของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๒๖ ง วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๓๑ กำหนดให้เรียกชื่อส่วนงานใหม่ว่า สำนักงานวิทยทรัพยากร

ช่วงเวลาที่ผ่านมา... จะเห็นได้ว่าสำนักงานวิทยทรัพยากรมีการขยายตัวในแง่ของโครงสร้างองค์กร ซึ่งเป็นไปตามภาระหน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ การพัฒนาทางเทคโนโลยี และการสื่อสารทางวิชาการ รวมทั้งโครงการทางวิชาการต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย จาก ๓ หน่วยงานแรกตั้งนั้น ได้มีการแบ่งหน่วยงานย่อยที่มีภารกิจเฉพาะขึ้นอีก ซึ่งไม่ใช่มีเพียงงานห้องสมุดอย่างเดียว แต่มีหน่วยงานบริการสารสนเทศอื่นๆ มีหอศิลปวิทยนิทรรศน์ เครือข่ายการเรียนรู้ทางไกลเพื่อการพัฒนาทั่วโลกจุฬาฯ อยู่ร่วมกันด้วย ดังนั้น หากจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรของสำนักงานวิทยทรัพยากร ขึ้นอีกในเร็วๆ นี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลสู่สังคมการเรียนรู้ที่ท้าทายด้วยองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่ไม่ว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการวิจัยจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร หน่วยงานก็มีความพร้อมที่จะแสดงวิสัยทัศน์และศักยภาพในทุกสถานการณ์ จากวิสัยทัศน์ที่ว่า สำนักงานวิทยทรัพยากรเป็นชุมชนทรัพยากรทางปัญญา

ที่เพียบพร้อมด้วยทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทที่มีมาตรฐาน สามารถให้บริการสนองความต้องการด้านการเรียนการสอน การวิจัย และความใฝ่รู้ของประชาคมและสังคม จึงเป็นแรงขับเคลื่อนให้สำนักงานฯ ดำเนินงานพันธกิจและยุทธศาสตร์ ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความรู้ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสะท้อนภารกิจของหน่วยงานในการพัฒนากลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกันที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ก่อให้เกิดนวัตกรรมบริการที่เป็นเลิศและสนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ความเป็นผู้นำ

- ผู้นำด้านห้องสมุด เป็นต้นแบบระบบห้องสมุดอัตโนมัติสมบูรณ์แบบแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีจุดเริ่มต้นจากการสร้างกลยุทธ์ความร่วมมือที่เข้มแข็งในรูปแบบเครือข่ายห้องสมุดในจุฬาฯ (Chulalongkorn University Library Information Network : Chulalinet) ที่มีเป้าหมายในการทำให้ห้องสมุดทุกแห่งในจุฬาฯ เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อกันได้ เพื่อให้นิสิต อาจารย์ นักวิชาการสามารถเข้าถึงสารสนเทศในห้องสมุดได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบทบาทเป็นห้องสมุดดิจิทัล จุฬาฯ (CU Digital Library) รวมทั้งเป็นหนึ่งในแกนนำสำคัญของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (ThailIS) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (Resources sharing) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ และการพัฒนารูปแบบการให้บริการฐานข้อมูลใหม่ๆ ร่วมกัน

- ผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายภารกิจจากจุฬาฯ ให้เป็นผู้บุกเบิกอินเทอร์เน็ต หน่วยงานแรกในประเทศไทย ที่เชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเข้าสู่ทางด่วนสารสนเทศ

Internet ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้บริการเครือข่ายไร้สายในระบบเครือข่ายนิราศรัย (NirasNet) ของมหาวิทยาลัยร่วมเป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งของโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (UniNet) ที่พัฒนาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มุ่งพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในมหาวิทยาลัยให้เชื่อมโยงไปสู่ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ระบบมัลติมีเดีย และการเรียนการสอนทางไกลแบบสองทาง

- ผู้นำด้านพัฒนาสื่อดิจิทัลของจุฬาฯ โดยศูนย์พัฒนาสื่อวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นศูนย์กลางในการจัดหา จัดทำ จัดการ จัดเก็บและเผยแพร่ระบบการให้บริการสื่อการศึกษา สื่อโทรทัศน์ และสื่อมัลติมีเดียต่างๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนและกิจกรรมของมหาวิทยาลัยผ่านระบบเครือข่าย ในลักษณะคลังความรู้ทางด้านสื่อดิจิทัลของมหาวิทยาลัย โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนารูปแบบการผลิต การจัดเก็บ และการเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ สื่อมัลติมีเดีย และสื่อออนไลน์ต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้ง การส่งสัญญาณภาพและเสียงผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตในรูปแบบวีดิโอออนดีมานด์ และการทำไลฟ์วีดิโอสดริมมิ่ง

- ห้องสมุดหนังสือหายาก เป็นแหล่งข้อมูลหนังสือหายากที่มีประวัติยาวนานเป็นลำดับต้นๆ ของห้องสมุดหนังสือหายากในประเทศไทย จากจำนวนหนังสือหายากกว่า ๒๐,๐๐๐ เล่ม ในห้องหนังสือหายากและห้องกรมพระจันทบุรีนฤนาถนั้น ล้วนมีคุณลักษณะพิเศษ ประวัติการพิมพ์ที่สำคัญ เนื้อหาสาระที่หาต้นฉบับจากที่อื่นไม่ได้แล้ว หรือมีรูปเล่มสวยงามตามยุคสมัยของวิวัฒนาการการจัดทำหนังสือ ที่สำคัญ เป็นหนังสือที่มีประวัติการครอบครอง รวมทั้ง หนังสือ

ที่ได้รับตกทอดมาจากห้องสมุดส่วนพระองค์ของบุคคลสำคัญในประเทศ นับเป็นเอกสารปฐมภูมิในการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม

- ศูนย์เอกสารประเทศไทย เป็นหน่วยงานดั้งเดิมแห่งแรกในประเทศไทย ที่มีความโดดเด่นในการเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศทางด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย รวมทั้ง ประเทศในเอเชียอาคเนย์ และประเทศอื่น ที่มีสถานการณ์และปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการพัฒนาที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย มีการประมวลสารสนเทศสำเร็จรูปในเชิงลึก โดยจัดทำสาระสังเขปและดรรชนี เป็นภาษาอังกฤษให้กับเอกสารทุกรายการ และสร้างคุณค่าความเป็นนานาชาติในฐานข้อมูล (TIC Database)

- หอศิลป์ในอาคารห้องสมุด เป็นหน่วยงานแรกของประเทศไทยที่จัดตั้งหอศิลป์ขึ้นภายในอาคารห้องสมุดรู้จักกันดีในนาม “หอศิลปวิทยนิทรรศน์” เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนทรัพยากรศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย มีบทบาทเสริมสร้างองค์ความรู้ให้เกิดภูมิปัญญาทางด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยของประชาคมจุฬาฯ ก่อให้เกิด

บรรยากาศของการรับรู้ทางด้านศิลปะร่วมสมัย และเป็นพื้นที่นำเสนองานศิลปกรรมผ่านนิทรรศการศิลปะ และการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนการเรียนการสอนในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยกย่องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทหอศิลป์ ภาควิชาและภาคตะวันออกเฉียง

ความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน

- การแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศให้เพียบพร้อมสมบูรณ์ มีความหลากหลายในสาขาวิชาต่างๆ ที่สามารถให้บริการตอบสนองความต้องการด้านการเรียนการสอน การวิจัย และความใฝ่รู้ของประชาคมจุฬาฯ นำทีมโดยบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ นักวิชาการ ซึ่งได้รับการส่งเสริมศักยภาพให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา (Subject Specialists) เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับ collection และมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสนับสนุนการแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล (Sharing Digital Resource) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศ

ได้จากฐานข้อมูลและเว็บไซต์ห้องสมุดด้วย URL : www.car.chula.ac.th เป็นต้นแบบของการจัดทำคลังปัญญาจุฬาฯ (Chulalongkorn University Intellectual Repository : CUIR) ในลักษณะคลังสถาบัน (Institutional Repository) ของมหาวิทยาลัยที่ให้บริการเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ประกอบด้วย ทรัพยากรดิจิทัลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย งานวิชาการของคณาจารย์ นักวิจัย และบัณฑิตศึกษา ที่มีการลงรายการตามมาตรฐานสากล

๒. การบริการทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาฯ (CU Reference Databases) ประกอบด้วยฐานข้อมูลที่มีการบอกรับโดยจุฬาฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ฐานที่ให้บริการสาธารณะ และฐานที่ให้ทดลองใช้ (Trial) จำแนกเป็นฐานข้อมูลสหสาขาวิชา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขามนุษยศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็ม ฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขป โปรแกรมการจัดการทางบรรณานุกรม EndNote การใช้เครื่องมือในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานด้วย Turnitin ทั้งนี้ ฐานข้อมูลออนไลน์บางสาขาวิชาไม่มีราคาแพง จึง

เกิดความร่วมมือกับห้องสมุดคณะในจุฬาฯ เพื่อจัดสรรงบประมาณในการบอกรับฐานข้อมูลร่วมกัน ทำให้การใช้งานในประชาคมจุฬาฯ กว้างขวางยิ่งขึ้น ส่งผลให้จุฬาฯ ได้รับรางวัล Top Science Direct Usage Award รางวัลจาก OCLC Cooperative Online Research Catalog รางวัลจาก IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) เป็นต้นปัจจุบัน กลุ่มภารกิจสนับสนุนงานวิจัยกำลังดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ (Citation Database) สำหรับเป็นเครื่องมือรวบรวมจำนวนผลงานวิชาการของคณาจารย์และบุคลากรจุฬาฯ ที่ได้รับการตีพิมพ์และการอ้างอิงในฐานข้อมูลนานาชาติ เช่น ฐานข้อมูล ISI Web of Science ฐานข้อมูล Scopus ซึ่งจะแสดงถึงคุณภาพของผลงาน และเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลจำนวนผลงานดังกล่าวได้สะดวก รวดเร็วขึ้น

๓. การสืบค้นสารสนเทศในรูปแบบ Single Search ซึ่งเป็นรูปแบบการสืบค้นที่ชาวห้องสมุดใฝ่ฝัน เนื่องจากเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบค้นจากหลายๆ แหล่ง หรือฐานข้อมูลที่มีจำนวนมากกว่า ๑ ฐาน ด้วยการสืบค้นเพียงครั้งเดียวเท่านั้น จะช่วยให้ผู้ใช้บริการได้สารสนเทศครบถ้วนมากขึ้นและประหยัดเวลา เพียงคลิกเข้าไปที่เว็บไซต์ www.car.chula.ac.th เพื่อค้นหาข้อมูลและเพิ่มพูนประสบการณ์ได้ด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังส่งเสริมช่องทางการเข้าถึงฐานข้อมูลห้องสมุดผ่านโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพาอีกด้วย

๔. การส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างแบรนด์ให้กับสำนักงานวิทยทรัพยากรด้วยกิจกรรมเชิงรุกมากมาย ที่แสดงถึงความพยายามของหน่วยงานในการรุกเข้าหาผู้ใช้บริการ โดยไม่รอให้เกิดความต้องการแล้วจึงจัดหาบริการให้ อาทิเช่น

- จัดให้มีสัปดาห์คัดเลือกหนังสือและกิจกรรมห้องสมุด ในรูปแบบงาน Book Fair และ Chulalinet Day เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรที่ตรงกับความต้องการและการใช้งานวิชาการ - สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดกับผู้ใช้บริการ ด้วยการจัดบรรยายภาค สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น ให้บริการยืมคืนสิ่งพิมพ์ด้วยเครื่องยืมคืนด้วยตนเอง บริการรับส่งหนังสือระหว่างห้องสมุดคณะ/สถาบัน เพื่ออำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและเวลาที่อาจารย์ต้องเดินทางมายืมทรัพยากรที่ห้องสมุดด้วยตนเอง - สร้างพันธมิตรระหว่างห้องสมุด เช่น

สร้างเครือข่ายห้องสมุดในจุฬาฯ ร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายห้องสมุดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้การติดต่อขอใช้สารสนเทศต่างสถาบันให้กับผู้ใช้บริการในประชาคมจุฬาฯ สะดวก รวดเร็วขึ้น - แสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดบริการวิชาการต่างๆ ของห้องสมุด ตลอดจนส่งเสริมการใช้ e-Resources ทางออนไลน์กว้างขวางยิ่งขึ้น - ปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด (Library Orientation) เพื่อสร้างการรู้จักและความคุ้นเคยกับห้องสมุด ผู้ใช้บริการเห็นคุณค่าและนำไปบอกต่อ ส่งเสริมการใช้สารสนเทศ เช่น บริการ iPad จัดอบรมฐานข้อมูลใหม่ๆ และ e-Resources ต่างๆ เพื่อฝึกฝนทักษะและเรียนรู้กลยุทธ์ในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

- บริการรวบรวมบรรณานุกรม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงและรายการบรรณานุกรมผลงานวิชาการที่ถูกอ้างอิงและสมบูรณ โดยใช้เครื่องมือการรวบรวมบรรณานุกรมแบบสำเร็จรูป ทั้งในระบบการสืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุด และโปรแกรมจัดการบรรณานุกรมที่ทันสมัย EndNote
- สร้างความตระหนักถึงกฎหมายลิขสิทธิ์ และการล่วงละเมิดสิทธิที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ เช่น ให้ความสำคัญกับการละเมิดลิขสิทธิ์สิ่งพิมพ์ออนไลน์ (Plagiarism prevention) ด้วยการแนะนำการใช้งาน Turnitin ซึ่งเป็นเครื่องมือตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิชาการ - ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Facebook Youtube เพื่อให้ประชาคมจุฬาฯ และอื่นๆ ได้เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และบริการต่างๆ ที่สำนักงานฯ จัดให้บริการอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ด้วยการสื่อสารทันสมัย ที่เป็นความนิยมของคนรุ่นใหม่ - สร้างช่องทางการสื่อสารข้อมูลทางด้านสารสนเทศให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้นในเรื่องข่าวสาร เกร็ดความรู้ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม แนะนำบริการ การถ่ายทอดรายการสดนอกสถานที่ เป็นต้น รวมทั้ง การบริการเชิงรุกมิติใหม่ด้วยเทคโนโลยี ด้านสื่อสังคมเดียผ่านจอภาพที่เรียกว่า Digital Signage และ Digital Poster ซึ่งจะเป็ต้นแบบนวัตกรรมนี้แก่เครือข่ายห้องสมุดในจุฬาฯ และขยายผลให้กับหน่วยงานอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยต่อไป

๕. การสงวนรักษาและเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาของจุฬาฯ และประเทศไทย ด้วยการรวบรวมสะสมผลงานทางปัญญาของประชาคมจุฬาฯ ที่เรียกว่าคลังปัญญาจุฬาฯ ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และต่ออายุหนังสือหายาก ด้วยการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดทำสำเนาหนังสือ และจัดเก็บเป็นแฟ้มข้อมูล ปัจจุบันกำลังดำเนินงานแปลงไมโครฟิล์มและตัวเล่มหนังสือให้อยู่ในรูปดิจิทัล ซึ่งให้บริการแล้วมากกว่า ๑,๕๐๐ รายชื่อ โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุด และอ่านหนังสือหายากอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็มได้นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมอบหมายให้สำนักงานฯ แปลงเทปบันทึก เสียงคำบรรยายของอาจารย์ในชั้นเรียนขณะเสด็จมาทรงศึกษาระดับปริญญาตรี ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ เรียกว่า เทปอาจารย์ ปัจจุบันต้นฉบับเก็บรักษาไว้ที่ห้องสมุดส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

๖. โครงการหอเกียรติยศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่เชิดชูประวัติ ผลงาน และเกียรติคุณของบุคคลสำคัญและบัณฑิตผู้เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ที่มีชื่อเสียงและได้รับการยกย่อง เพื่อเป็นแบบอย่าง “คนดีและคนเก่ง” ของมหาวิทยาลัย โดยนำเสนอข้อมูลดิจิทัลในหอเกียรติยศออนไลน์ ประกอบด้วยบุคคลสำคัญดังนี้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ สุทธิลักษณ์ อัมพวันวงศ์ ศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บิณฑสันต์ ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล ศาสตราจารย์กิตติคุณ เดิมศักดิ์ ฤทธนามระ และศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์สำนักงานวิทยทรัพยากร

๗. การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน นับเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งขององค์กร ได้แก่ การอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

สารสนเทศให้แก่ประชาคมจุฬาฯ และสังคม การประชุมวิชาการประจำปี ซึ่งในปี ๒๕๕๖ จัดประชุมหัวข้อเรื่อง “เรียนรู้ไปกับห้องสมุดยุคใหม่ (Live and Learn in the Modern Library)” การบรรยายทางวิชาการต่างๆ เช่น งานหนังสือเก่า เล่าเรื่องมรดกภูมิปัญญาไทย งานเรารักภาษาไทย เป็นต้นให้การสนับสนุนชุมชนร่วมกับมหาวิทยาลัย ในโครงการบ้านนี้มีสุข ด้วยการจัดตั้งห้องสมุด ๓ ดี ในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัย ณ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สร้างเครือข่ายอาสาสมัครอ่านหนังสือเสียง เพื่อจัดทำหนังสือเสียงมอบให้แก่องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการทางสายตา เช่น ห้องสมุดสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย โรงเรียนสอนคนตาบอด ฯลฯ ส่งผลให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประกาศเกียรติคุณให้โครงการบ้านนี้มีสุขและสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานผู้มีอุปการคุณต่อวงการห้องสมุดและการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๔ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของมหาวิทยาลัย ในการเป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดีและเก่งที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนเป็นแหล่งฝึกงานของนิสิตในวิชาชีพ ให้การศึกษาดูงานแก่องค์กรสารสนเทศต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ให้การฝึกงานแก่นักศึกษาจาก Universiti Teknologi MARA ประเทศมาเลเซีย จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว เป็นต้น

บทบาทในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

๑. การดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแห่งแรกของเครือข่ายการเรียนรู้ทางไกลเพื่อการพัฒนาทั่วโลกในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Chulalongkorn University Global Development Learning Network

: CU-GDLN) มีหน้าที่รับผิดชอบให้คำปรึกษา ประสานงาน อำนวยความสะดวก และจัดกิจกรรมของสมาชิกเครือข่ายการเรียนรู้ทางไกลทั่วโลกของธนาคารโลก และร่วมมือกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย องค์กรทั้งในและต่างประเทศ ในการสร้าง เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีการประชุมทางไกล

๒. การแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรชั้นนำในระดับนานาชาติ มีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศในเครือข่าย Asean University Network Inter-Library Online – AUNILO เป็นเครือข่ายย่อยภายใต้ ASEAN University Network – AUN ซึ่งมีสมาชิกจากประเทศไทยเพียง ๔ แห่ง โดยมีเป้าหมายในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายสารสนเทศ สนับสนุนการเข้าถึงและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรวิชาการในอาเซียน ตลอดจน การพัฒนางานและบุคลากรวิชาชีพ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้รับการขอให้จัดการอบรมให้กับห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ต้อนรับคณะศึกษาดูงานจากประเทศต่างๆ บรรณารักษ์เข้าร่วมการฝึกงานที่ประเทศสิงคโปร์ และสำนักงานฯ ฝึกงานให้กับบรรณารักษ์จากประเทศมาเลเซีย เป็นต้น

๓. การเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

โดยศูนย์เอกสารประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักในโครงการ ASEAN on the web ที่มุ่งส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศอาเซียนทุกรูปแบบ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักบริหารวิชาการ จุฬาฯ เป็นการจัดทำคลังข้อมูลสารสนเทศอาเซียนในประเทศไทย เข้าถึงได้จาก <http://tic.car.chula.ac.th/jtic/ASEAN> และต่อยอดไปสู่โครงการเครือข่ายสารสนเทศอาเซียนที่จะรวบรวมหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่างๆ เชื่อมโยงกันเป็นสมาชิกเครือข่าย ประสานความร่วมมือกับศูนย์อาเซียนแห่งจุฬาฯ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔. การได้รับความไว้วางใจจากองค์กรระดับโลกให้เป็นห้องสมุดรับฝาก (Repository Library) โดยศูนย์สารสนเทศนานาชาติเป็นแหล่งสะสมและเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อการศึกษาเฉพาะภูมิภาค (Area Studies) ใน ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เกี่ยวกับสหภาพยุโรป และประเทศในทวีปยุโรป (European Documentation) สารสนเทศเพื่อการศึกษเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกา (American Studies) สารสนเทศที่จัดทำโดยธนาคารโลก (World Bank Documentation) สารสนเทศที่จัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF)

สารสนเทศของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา - องค์ถัด (United Nations Conference on Trade and Development - UNCTAD) ทรัพยากรที่มาจากความร่วมมือกับหน่วยงานนานาชาติเหล่านี้ จึงเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและใช้อ้างอิงอย่างเป็นทางการของหน่วยงานนั้นๆ

ภารกิจสนับสนุนหน่วยงาน

● การประกันคุณภาพ ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยพัฒนาจากมาตรฐานจุฬาฯ CU-QA ๘๔ สู่ระบบการประกันคุณภาพตามแนวคิด CU Quality Model มีการพัฒนาตัวชี้วัด การบริหารจัดการความเสี่ยงและวางระบบการควบคุมภายใน เพื่อสร้างกลไกผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการพัฒนาคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น โดยมีนโยบายพัฒนาระบบบริหารและบริการเพื่อมุ่งให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการทุกระดับ ตลอดจน ปลุกฝังจิตสำนึกกิจกรรม ๕ ส ให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลให้สำนักงานฯ ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งจุฬาฯ

● การพัฒนาระบบกายภาพและระบบรักษาความปลอดภัย หากมองย้อนหลังในแต่ละปีที่ผ่านมา จะพบว่า ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ เทคโนโลยีห้องสมุด และลักษณะทางกายภาพของอาคารสถานที่ มีความแตกต่างจากที่เคยเป็นอยู่มาก ปัจจุบันมีการจัดพื้นที่การเรียนรู้อย่างเป็นสัดส่วนบรรยากาศภายในห้องสมุดเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ มีพื้นที่สามารถใช้เสียงได้ มีมุมพักผ่อนสบายๆ มีพื้นที่รับประทานอาหารน่านั่งและเครื่องดื่มได้ รวมทั้ง เปิดบริการถึงเที่ยงคืนในช่วงสอบปลายภาค ซึ่งแนวคิดการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยในอาคารนี้ ได้รับรองตอบสนององสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในห้องสมุดที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงนวัตกรรม/เทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมการใช้ห้องสมุด การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเป็นห้องสมุดสีเขียวประหยัดพลังงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้บริการทุกๆ คน จึงเป็นหน่วยงานที่

จุฬาฯ คัดเลือกส่งเข้าร่วมโครงการสร้างชุมกัลังบุคลากรด้านการอนุรักษ์พลังงานเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคาร หรือ BEAT ๒๐๑๐ ตลอดจน ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและความสะดวกภายในอาคาร ด้วยการดูแลใส่ใจในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เหมาะสมและระบบสาธารณูปโภคต่างๆ จัดอบรมการป้องกันอัคคีภัยและซ้อมการอพยพหนีไฟเป็นประจำทุกปี อย่างไรก็ตาม อาคารเปิดใช้มานานถึง ๓๕ ปีแล้ว ย่อมมีความเสื่อมสภาพไปตามเวลา จะเห็นได้ว่าการปรับปรุงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการให้บริการและการใช้สถานที่ในบางช่วงเวลา บางครั้งจึงอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการได้ไม่เต็มที่

● การสนับสนุนระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย โดยฝ่ายบริหารสำนักงานวิทยทรัพยากร มีบทบาทสำคัญทั้งที่เป็นหน่วยงานนำร่องและการบันทึกข้อมูล เพื่อร่วมพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรมหาวิทยาลัย (โครงการ CU-ERP) ในกระบวนการวางแผนงบประมาณ พัสดุ การเงิน การบัญชีและการบริหารงานบุคคล ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถเชื่อมต่อและบูรณาการให้เป็นระบบงานเดียวกันได้โดยตลอด สอดรับกับข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในภาพรวม

● การสร้างมิตรห้องสมุด โดยเปิดโอกาสให้ประชาคมจุฬาฯ นิสิตเก่าและบุคลากรเก่าของมหาวิทยาลัยทั่วทุกภูมิภาค หน่วยงานพันธมิตร ชุมชนและสังคมโดยรอบ ได้ใกล้ชิด มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมและโอกาสพิเศษต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของความภาคภูมิใจในการสร้างประโยชน์ให้แก่สถาบันการ ศึกษาและวิถีชีวิตมหาวิทยาลัย เช่น จัดแสดงดนตรีในสวน จัดแสดงนิทรรศการ จัดบรรยายทางวิชาการ จัดตั้งห้องสมุด ๓ ดี กิจกรรมบริจาคต่างๆ ระดมทุนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รับมอบหนังสือและสื่อต่างๆ ฯลฯ ในโอกาสนี้ ขอเชิญชวนนักสะสมหนังสือทั้งหลายร่วมแสดงพลังแห่งความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ และรัชกาลที่ ๖ ทรงมีต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและปวงชนชาวไทย ด้วยการมอบหรือให้ยืมหนังสือทรงคุณค่าและหายาก ทั้งหนังสือพระราชนิพนธ์ สิ่งพิมพ์ สื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องราวในรัชสมัยของพระองค์ท่าน เพื่อจัดทำเป็นสื่อดิจิทัล และสร้างฐานข้อมูลในโครงการจุฬาลงกรณ์ราชบรรณาลัย นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยินดีต้อนรับบุคลากรที่เกษียณอายุราชการทุกท่านในการสมัครสมาชิกห้องสมุดใช้บริการ และยืมหนังสือได้ โดยมีค่าสมัครเพียงเล็กน้อย

สำนักงานวิทยทรัพยากรในวันนี้ มีความกล้าแกร่ง อยู่ท่ามกลางกระแสสารสนเทศที่ท่วมท้น และความท้าทายในการเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมความรู้

ครั้งใดที่นึกถึง...ห้องสมุดที่มีบรรยากาศการเรียนรู้สบายๆ ฐานข้อมูลห้องสมุดที่มีทรัพยากรสารสนเทศหลากหลาย ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัยที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา: CU Reference Databases

คลังปัญญาจุฬาฯ : CUIR
การสืบค้นแบบ Single Search
โปรแกรมการจัดการทางบรรณานุกรม
การใช้เครื่องมือในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิชาการ
สารสนเทศอาเซียนและนานาชาติ
Subject Specialist, Media Specialist, IT Specialist
น้ำใสใจจริงในการให้บริการ เป็นต้น
นึกถึงเรา.... สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาฯ